

Läget på energimarknaderna Olja, naturgas, kol och utsläppsrätter

Vecka 17, 2017

2017-04-25

Sammanfattning

Oljepriserna har under de två senaste veckorna reagerat framför allt på stigande amerikanska bensinlager samt antydningar om att produktionsminskningsavtalet mellan OPEC och några andra stora oljeproducerande länder kommer att förlängas. Trots att de amerikanska oljelagren enligt den amerikanska energimyndigheten EIA har börjat att minska under de senaste veckorna så har priserna reagerat positivt på ökande bensinlager. Under förra veckan rapporterade EIA att oljelagren sjönk med 1 miljon fat medan bensinlagren ökade med 1,5 miljoner fat, vilket ledde till en relativt kraftig prisnedgång. En fortsatt ökande amerikansk oljeproduktion försvagar också oljepriserna.

Under vecka 16 steg priserna på både den nederländska gashubben TTF och den brittiska gashubben NBP, till följd av framför allt kyligare väder än normalt. Priset på NBP steg med 4 procent under vecka 16 jämfört med veckan innan medan priset på TTF steg med 6 procent. Till följd av ovanligt kallt väder har lagerinjiceringarna varit något lägre under den senaste veckan jämfört med samma vecka 2016. Totalt injicerades 0,54 miljarder kubikmeter gas, vilket var en relativt kraftig minskning jämfört med vecka 15 då 1,3 miljarder kubikmeter injicerades i de europeiska lagren. Den totala europeiska lagervolymen uppgick till 37,6 miljarder kubikmeter i slutet av förra veckan.

Under vecka 15 steg kolpriserna, delvis på grund av fortsatta begränsningar av Australiens kolerport, i spåren av översvämningarna efter cyklonen Debbie, men också som reaktion på att kinesiskt tulldata visade på att Kinas kolimport under mars hade ökat med 13 procent från februari. Indiens kolimport rapporteras också ha ökat under mars. Även om dessa faktorer främst påverkar stillahavsmarknaden så slog prisstegringen även igenom på atlantmarknaden och de europeiska priserna.

Priset på utsläppsrätter i det europeiska handelssystemet, EU ETS, steg under vecka 15 inför påskhelgen till strax under 5 euro, bland annat till följd av att elpriserna stärktes något samt att en del aktörer köpte på sig utsläppsrätter inför årets överlämnande för 2016 års utsläpp den siste april. Under vecka 16 tycktes däremot de flesta aktörerna vara klara med sina inköp av utsläppsrätter inför överlämnandet, vilket märkbart minskade efterfrågan och fick priset att sjunka. Efter fredagens handel stängde priset för årets decemberkontrakt på 4,57 euro per ton koldioxid.

Innehåll

Oljemarknaderna	2
Nyheter i korthet: Olja	4
Naturgasmarknaderna	6
Nyheter i korthet: Naturgas	8
Kolmarknaderna	11
Utsläppsrätter	12

Priser vid stängning efter vecka 17

Olja	ICE Brent, front month
	51,96 USD/fat ↓
Naturgas	ICAP TTF, day ahead
	16,58 EUR/MWh ↑
Kol	ICE AP12, front month
	75,45 USD/ton ↓
Utsläppsrätter	ICE EUA, Dec contract
	4,57 EUR/ton ↓

Energimyndigheten rapporterar även tillsammans med Energi-marknadsinspektionen (Ei) varje vecka om läget på elmarknaden.

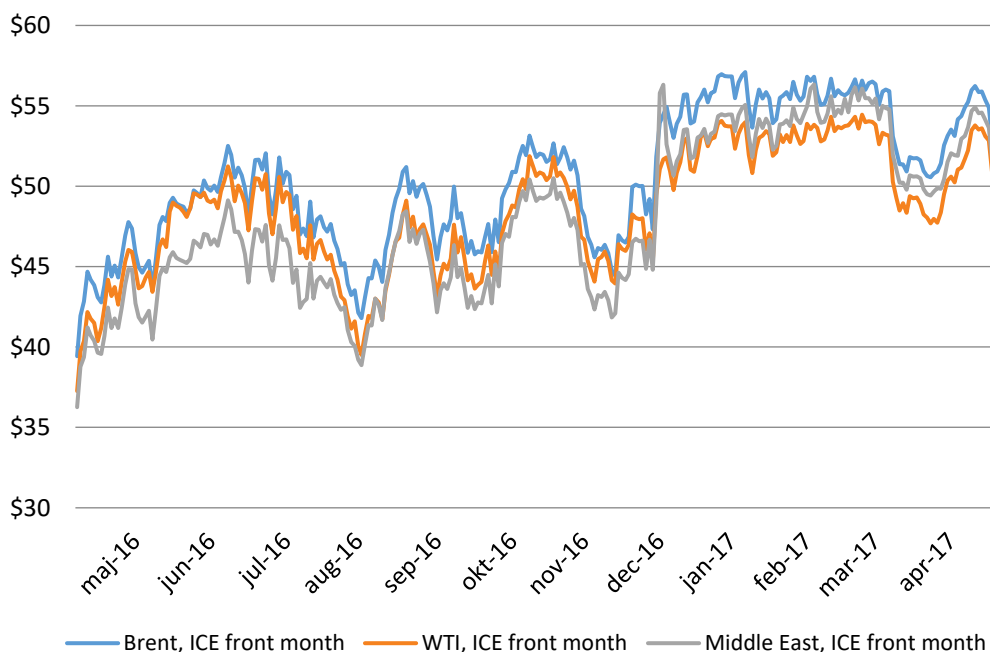
Elmarknadsrapporterna hittar du [här](#).

Oljemarknaderna

Oljepriserna har under de två senaste veckorna reagerat framför allt på stigande amerikanska bensinlager samt antydningar om att produktionsminskningsavtalet mellan OPEC och några andra stora oljeproducerande länder kommer att förlängas.

Trots att de amerikanska oljelagren enligt den amerikanska energimyndigheten EIA har börjat att minska under de senaste veckorna (minus 2,2 miljoner fat första veckan i april och minus 1 miljon fat andra veckan) så har priserna reagerat positivt på ökande bensinlager. Att oljelagren skulle minska var väntat eftersom att underhållssäsongen i raffinaderierna har nått sitt slut. Under förra veckan rapporterade EIA att oljelagren sjönk med 1 miljon fat medan bensinlagren ökade med 1,5 miljoner fat, vilket ledde till en relativt kraftig prisnedgång. Att lagren av bensin ökar efter en underhållssäsong är i sig inte så konstigt men vissa analytiker menar att storleken på lagerökningen kan indikera en svagare efterfrågan än förväntat i USA, under en period då efterfrågan vanligtvis är stark. En fortsatt ökande amerikansk oljeproduktion försvagar också oljepriserna.

Råoljepriser (USD/fat)

Källa: Montel.

Under förra veckan meddelade Saudiarabiens energiminister Khalid Al-Falih under en energikonferens i Abu Dhabi att det finns en preliminär överenskommelse om att förlänga produktionsminskningarna som enligt tidigare överenskommelse gäller till juni. Det framgick dock inte vilka länder som skulle ingå i en sådan preliminär överenskommelse, hur tidsramen skulle se ut eller vilka volymminskningar det handlar om. Enligt OPEC:s senaste månadsrapport (Monthly Oil Market Report) producerade Saudiarabien, Venezuela, Angola, Iran och Kuwait alla på eller under sina respektive överenskomna produktionsnivåer, medan övriga länder i avtalet avvek med små marginaler. Totalt

minskade oljeproduktionen från OPEC under mars med 153 000 fat per dag jämfört med februari. Enligt egna siffror från Saudiarabien minskade landets produktion till 9,9 miljoner fat per dag, men sekundära källor från OPEC menade att Saudiarabiens produktion istället ökade till knappa 10 miljoner fat per dag i mars jämfört med 9,8 miljoner fat per dag i januari.

Nyheter i korthet: Olja

Trump vill riva upp Obamas restriktioner för havsbaserad oljeproduktion

Politik/produktion: USA:s president Donald Trump rapporteras förbereda en verkställande order för att ändra den förra administrationens femåriga restriktion för att begränsa havsbaserad oljeproduktion i Mexikanska golfen, Arktis och Atlanten. Det finns dock betydande juridiska svårigheter med att utföra en sådan verkställande order. Nyheten om Trumps planer togs emot positivt av de företag som på ett eller annat sätt vill vara verksamma i områdena. Under den senast licensrundan för oljeproduktion i dessa områden, som ägde rum i mars 2017, mottogs bud som uppgick till 275 miljoner dollar. Detta går att jämföra med 2016 års bud på 156 miljoner dollar, men det uppgår fortfarande endast till hälften av 2015 års licensrunda som slutade på 540 miljoner. Det skulle vara betydligt enklare ur ett juridiskt perspektiv att förlänga Obamas femåriga restriktion.

Det tog den förra administrationen över två och ett halvt år att genomgå proceduren för att implementera den femåriga restriktionen för 2017–2022. Planen behövde förankras och få allmän acceptans, samtidigt som en genomgående utvärdering av den miljömässiga påverkan behövde inkluderas i den nationella miljölagstiftningen. Om Trump skulle välja att skynda på en liknande process så finns det stora risker för att den nya planen kommer utmanas i domstol.

Det amerikanska inrikesdepartementet uppskattar de tekniska återvinningsbara källorna att uppgå till 4,6 miljarder fat i Atlanten, medan resurserna i de nordamerikanska delarna av Arktis uppskattas till 27 miljarder fat. Shell är det enda företaget som varit aktiva i dessa delar av Arktis, men valde att dra sig ur sina projekt där under 2015. Att starta upp projekt i dessa områden har en ledtid från investeringsbeslut till produktion på 7–10 år.

Ambitioner om "buy american" riskerar att minska USA:s oljeproduktionen

Policy/Marknad: Enligt energikonsultbyrån Rapidan Group är det sannolikt att Trump-administrationen i USA kommer att klassificera om vissa typer av utrustning för havsbaserad oljeproduktion. Den nya klassificeringen, om beslutat går igenom, kommer innebära att utrustningen måste transporteras på så kallade Jones Act-fartyg. Ett sådant fartyg måste vara byggt och flaggat i USA, ägas i majoritet av amerikanska företag och bemannas av amerikanska medborgare. Jones Act, eller *Merchant Marine Act of 1920* som den egentligen heter, reglerar generellt vilken typ av fartyg som får transportera vilken typ av vara i kustnära handel.

Branschorganisationen American Petroleum Institute, API, beräknar att en sådan omklassificering skulle minska oljeproduktionen från Mexikanska golfen med åtminstone 500 000 fat per dag jämfört med EIA:s scenario om en produktion på drygt 2 miljoner fat per dag år 2020, samt minska investeringar i anläggningstillgångar (CAPEX) med omkring 75 miljarder dollar mellan åren 2017–2030. Ett liknande förslag för

omklassificering var på tapeten 2009 under Obama-administrationen efter påtryckningar från maritima fackförbund och amerikanska skeppstillverkare, men stoppades efter stora protester från oljeindustrin.

För att undvika den produktionsminskning som API förutspår är det enligt Rapidan Group inte omöjligt med något tillägg som tillåter en tids anpassning eller vissa fortsatta undantag. Generellt går dock förslaget innebörd väl i linje med president Trumps tidigare uttalanden om att stödja amerikansk produktion genom att främja konsumtion av inhemskt producerade varor och tjänster.

Italiens största oljefält stängs tillfälligt

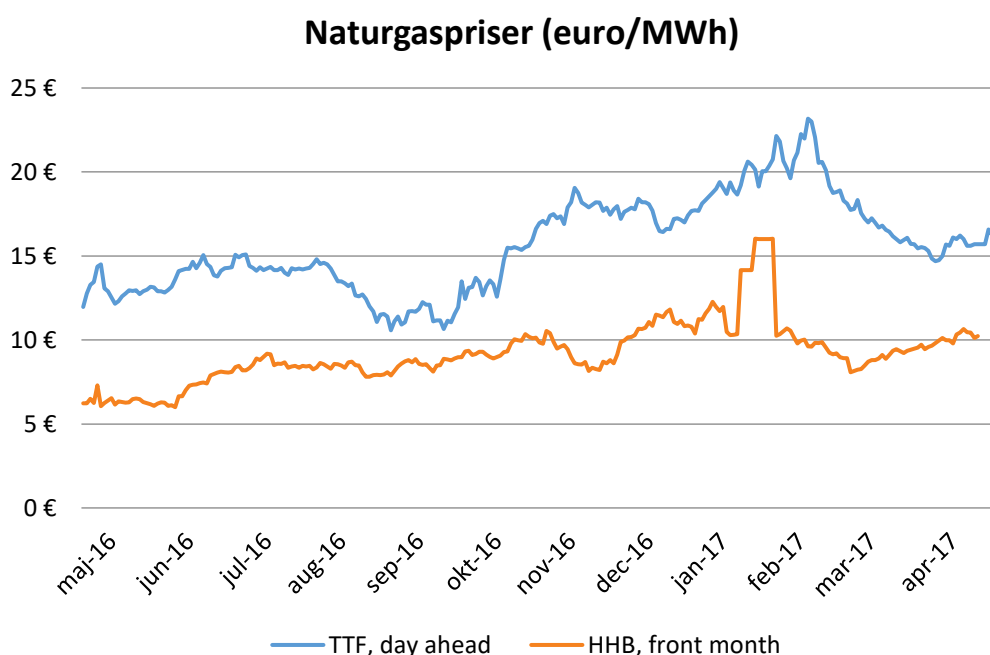
Produktion: Till följd av en läcka i en råoljetank och annan ”miljörelaterad oro” har lokala myndigheter i Italien beslutat att genomföra nya miljö- och säkerhetskontroller på oljefältet Val d’Agri. Fältet är Italiens största och de nya kontrollerna tvingar nu energibolaget Eni att tillfälligt stänga ner sin verksamhet i fältet. Eni innehar 60,77 procent av tillståndet att utvinna olja från fältet, medan Shell innehar resterande andel.

Val d’Agri ligger i södra Italien och producerar omkring 75 000 fat per dag av lätt, sur råolja och omkring 4,6 miljoner kubikmeter gas per dag, vilket utgör cirka 40 procent av Enis totala olje- och gasproduktion i Italien. Det har ännu inte angivits något datum för när produktionen kan återupptas. Fältet var även avstängt under tre månader 2016 när italienska åklagare stoppade produktionen till följd av påstådda miljööverträdelser.

Råolja från Val d’Agri-fältet utgör majoriteten av den olja som processas i Enis raffinaderi Taranto i Puglia-området. Oljan transporteras via rörledningen Monte Alpi från fältet till raffinaderiet, som har en kapacitet om 120 000 fat per dag. Taranto-raffinaderiet producerar bland annat gasol, bensin, diesel, flygfotogen, eldningsolja, propan och butan.

Naturgasmarknaderna

Under vecka 16 steg priserna på både den nederländska gashubben TTF och den brittiska gashubben NBP, till följd av framför allt kyligare väder än normalt. Priset på NBP steg med 4 procent under vecka 16 jämfört med veckan innan medan priset på TTF steg med 6 procent. Väderprognoserna indikerar fortsatt kyligt väder i stora delar av Europa under kommande vecka.

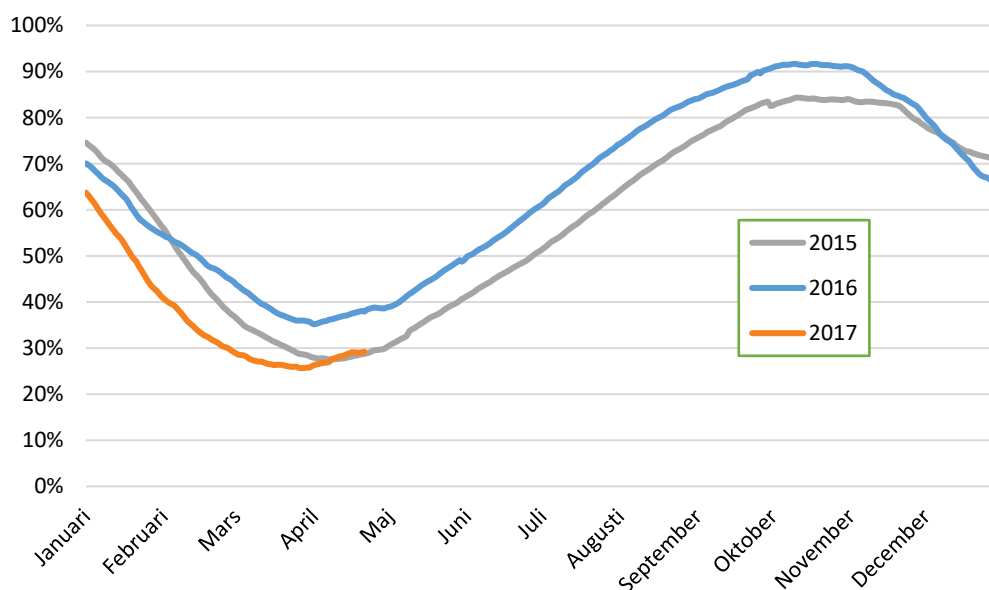

Källa: Montel.

I förra veckan meddelade Nederländernas regering att produktionen från landets stora gasfält Groningen kommer att begränsas ytterligare. Gasproduktionen från Groningen har varit begränsad sedan regeringen beslutade om detta 2014 till följd av att produktionen tros ha orsakat mindre jordbävningar. I september 2016 begränsades kapaciteten ytterligare, till 24 miljarder kubikmeter gas per år (2013 producerades 53 miljarder kubikmeter gas enligt energikonsultbryån Energy Aspects). Landets regering meddelade då även att denna nivå skulle gälla de kommande fem åren och därmed kom informationen förra veckan om en ny lägre nivå som något av en överraskning. Enligt den nya nivån minskar produktionstaket med 10 procent från 1 oktober 2017 då det nya "gasåret" 2017–2018 startar. Enligt det förra produktionstaket fanns det möjlighet till ytterligare produktion vid kallare väder än normalt, men det är oklart om ett sådant undantag fortsatt kommer gälla. Prisskillnaden mellan NBP och TTF påverkades inte nämnvärt av informationen.

Till följd av ovanligt kallt väder har lagerinjiceringarna varit något lägre under den senaste veckan jämfört med samma vecka 2016. Totalt injicerades 0,54 miljarder kubikmeter gas, vilket var en relativt kraftig minskning jämfört med vecka 15 då 1,3 miljarder kubikmeter injicerades i de europeiska lagren. Den totala europeiska lagervolymen uppgick till 37,6 miljarder kubikmeter i slutet av förra veckan.

Fyllnadsgrad gaslager EU totalt

Källa: GSE minus strategiska reserver.

Nyheter i korthet: Naturgas

Vitryssland och Gazprom löser gaskonflikt

Politik/marknad: Den trettonde april rapporterade ryska Gazprom att Vitryssland betalat av sin naturgasskuld och därmed löst en årslång konflikt mellan länderna. I anslutning till detta har en överenskommelse gjorts om att öka råoljeleveranserna från Ryssland till Vitryssland till 482 000 fat per dag och eventuellt öka mängden ytterligare efter 2020.

Under 2016 beslutade Vitryssland ensidigt att de borde betala 107 dollar istället för 132 dollar per tusen kubikmeter gas. Vitryssland har hävdade att skiljaktigheten grundade sig i olika tolkningar av det existerande kontraktet. Rysslands statligt ägda oljedistributör Transneft minskade samma år Vitrysslands råoljeleveranser till 362 000 fat per dag, med planer att minska den ytterligare till 321 000 fat per dag under 2017 om länderna inte hade kommit överens i gaskonflikten.

Skulden som betalats uppgick till 726,2 miljoner dollar och gällde naturgas som levererades under 2016 och 2017, enligt ett uttalande från Gazprom.

Tidigare i april möttes Rysslands president Vladimir Putin och Vitrysslands president Alexander Lukashenko, vartefter de uppgav att konflikten var löst. Även Vitrysslands vice premiärminister Vladimir Semashko och Rysslands premiärminister Dmitry Medvedev träffades i Moskva under april och yttrade därefter att parterna kommit överens i det stora hela. Medvedev kommenterade att det tagits nya beslut som ska minimera riskerna för priskonflikter och olika tolkningar av överenskommelser i framtida olje- och gasaffärer.

Med detta ska råoljeleveranserna till Vitryssland öka till den tidigare nivån på 482 000 fat per dag, eller 24 miljoner ton, vilket motsvarar Vitrysslands raffineringsskapacitet. Rysslands vice premiärminister Arkady Dvorkovich meddelade dock att fram till 2020 kommer bara 18 miljoner ton av oljan gå till raffinaderierna, och resterande del kommer kunna exporteras vidare. Från och med 2021 så finns det enligt protokollet möjligheter att eventuellt öka volymerna ytterligare. Det nya gaspriset man enades om kommer presenteras senare, men kommer ligga under 130 dollar per tusen kubikmeter gas enligt Dvorkovich.

Qatar stärker konkurrenskraften inom LNG genom expansion av North Field

Policy/LNG: Nyligen beslutade Qatar att efter 12 år öppna upp det väldiga havsbaserade gasfältet North Field i persiska gulfen för expansion igen, efter att detta varit belagt med förbud sedan 2005. Qatar har länge varit världens främsta exportör av LNG men har på sistone fått konkurrens av Australien, USA och Ryssland.

Qatars beslut kan tolkas som en signal till den växande konkurrensen att landet avser fortsätta vara en nyckelspelare på den globala LNG-arenan. I början av april meddelade Qatar Petroleums vd Saad Sherida Al-Kaabi att företaget planerar att utveckla ett nytt

projekt i den södra delen av fältet som kommer att öka landets kapacitet för naturgasproduktion med omkring 10 procent inom fem till sju år.

Det tillfälliga förbudet mot utveckling i fältet infördes 2005 för att landet skulle utvärdera effekten av en snabb produktionsökning över en kort tidsperiod, vilket teoretiskt kan öka risken för en tryckminskning som leder till strukturella skador i fältet. Enligt Kaabi har Qatar Petroleum genomfört en omfattande teknisk studie av fältet för att utveckla en optimal och avancerad produktionsstrategi för en långsiktig utveckling av gasreservoaren och att det nu är lagom att lyfta det tillfälliga förbudet.

Enligt analytiker var Qatars beslut att vidareutveckla North Field något oväntat, delvis på grund av nuvarande låga olje- och gaspriser. Dessutom behöver Qatar ta hänsyn i sin statsbudget till att landet är värd för världsmästerskapet i fotboll 2022. Det är dock ett pragmatiskt beslut baserat på att statsbudgeten samtidigt inom några år kan komma att behöva ytterligare gasintäkter efter en period av låga priser. Liksom många andra länder i området är Qatar starkt beroende av inkomster från olja och gas.

Fram till 2020 är det flera stora LNG-projekt som väntas bli färdigställda, i framför allt USA och Australien, vilket gör att Qatar därmed riskerar att förlora sin dominerande marknadsroll. Efter 2020 förväntas LNG-marknaden präglas av en hög efterfrågetillväxt vilket kan ge Qatar en möjlighet att återta positionen som ledande LNG-exportör, eftersom nuvarande förutsättningar med låga gaspriser har avstyrat många företag från att fatta investeringsbeslut för nya projekt. I nuläget är det få projekt som har fått investeringsgodkännande med start efter 2022, undantaget Qatars nyligen meddelade planer.

North Field utgör ungefär två tredjedelar av ett större fält där resterande tredjedel tillhör Iran och kallas South Pars. Det tillfälliga förbudet mot utveckling i fältet har setts av många som ett sätt för Qatar att bibehålla något sålunda goda relationer med Iran, som under flera år av sanktioner inte haft möjlighet att utveckla sin del av fältet. Iran har dock nyligen uttalat ambitioner om att öka gasproduktionen från South Pars (läs mer om detta i nästa nyhet).

Iran vill öka gasproduktionen från South Pars

Produktion: Iran planerar att utöka produktionskapaciteten för det havsbaserade gasfältet South Pars, mycket som motreaktion till att Qatar planerar en fortsatt utveckling av sin sida, North Field, av den stora gränsöverskridande reservoaren South Pars/North Field länderna emellan (läs mer i ovanstående nyhet).

”Qatar har annonserat att de avser att expandera gasfältet återigen. Om de expanderar kommer även vi expandera” sade Irans oljeminister Bijan Zanganeh under förra veckan i en intervju med den iranska nyhetsbyrån IRNA. Vidare berättade Zanganeh att Iran med sin produktion från South Pars i år hade kommit ikapp Qatars produktion från North Field. Detta är någonting Iran länge aspirerat att uppnå då det funnits bekymmer över att Qatars intensiva gasproduktion även riskerar att tömma Irans reserver.

South Pars/North Field är ett enormt fält innehållande naturgas och kondensat beläget i Persiska viken, som beräknas innehålla uppåt 40 biljoner kubikmeter naturgas och rankas därmed som världens största konventionella icke-associerade¹ gasreservoar. Irans sida av fältet beräknas innehålla ungefär 14 biljoner kubikmeter naturgas, vilket motsvarar runt hälften av landets totala naturgasreserver. I nuläget används i princip all denna gas till att förse landets inhemska gaskonsumtion samtidigt som en stor del av kondensatet används för att höja oljeexporten. Som motsats används merparten av Qatars gasproduktion till export av LNG.

Tidigare i april lyftes ett långvarigt moratorium på fortsatt exploatering av North Field, då statligt ägda Qatar Petroleum hävdade att studier visade på att fältet kunde stödja en produktionsökning om cirka 57 miljarder kubikmeter naturgas per dag. Ett sådant projekt skulle kunna tas i bruk inom fem till sju år.

Iran har dock haft problem att slutföra utvecklingen av South Pars på grund av sanktionerna som följde av landets atomenergiprogram. Dessa sanktioner lyftes dock i januari 2016 vilket blåste nytt liv i den iranska petroleumsektorn med en ambition om att öka produktionen av landets stora olja- och naturgasfyndigheter.

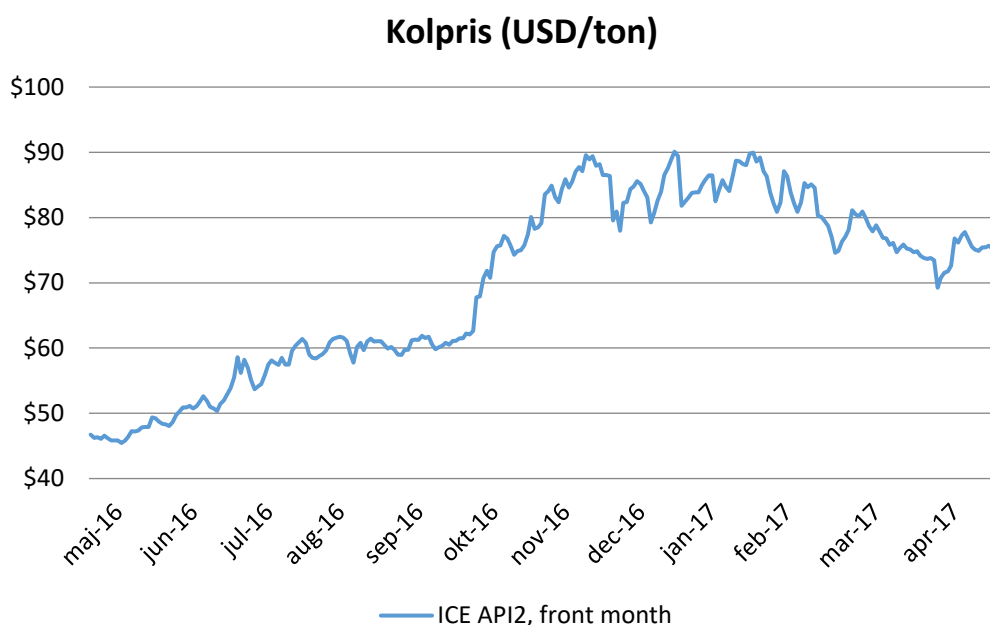
Oljeministern Zanganeh uppgav även att Irans president Hassan Rouhani har planerat att inviga uppströmsprojekt om 20 miljarder US dollar, vilket inkluderar projekt för nya utvecklingsfaser i South Pars och produktion från South Pars oljelager som ligger ovanför gasfältet.

---

¹ Icke-associerad gasreservoar innebär att gasen ej är en biprodukt från oljeutvinning.

Kolmarknaderna

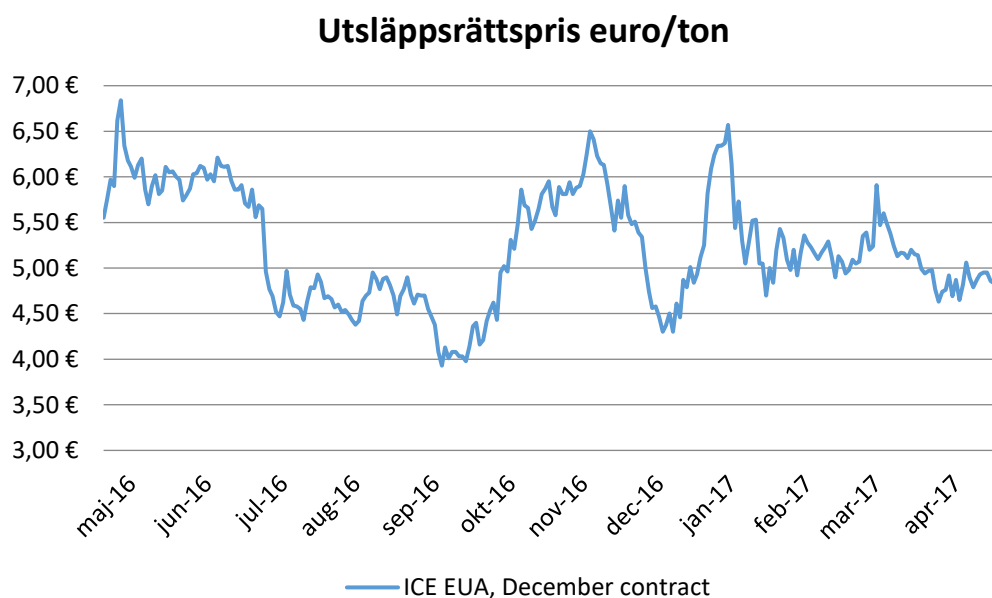
Under vecka 15 steg kolpriserna, delvis på grund av fortsatta begränsningar av Australiens kolerport, i spåren av översvämningarna efter cyklonen Debbie, men också som reaktion på att kinesiskt tulldata visade på att Kinas kolimport under mars hade ökat med 13 procent från februari. Indiens kolimport rapporteras också ha ökat under mars. Även om dessa faktorer främst påverkar stillahavsmarknaden så slog prisstegringen även igenom på atlantmarknaden och de europeiska priserna. Under vecka 16 låg det europeiska referenspriset API2 relativt stilla för nästa månads termin och stängde på 75,45 dollar per ton efter fredagens handel.

Källa: Montel.

Utsläppsrätter

Priset på utsläppsrätter i det europeiska handelssystemet, EU ETS, steg under vecka 15 inför påskhelgen till strax under 5 euro, bland annat till följd av att elpriserna stärktes något samt att en del aktörer köpte på sig utsläppsrätter inför årets överlämnande för 2016 års utsläpp den siste april. Under vecka 16 tycktes däremot de flesta aktörerna vara klara med sina inköp av utsläppsrätter inför överlämnandet, vilket märkbart minskade efterfrågan och fick priset att sjunka. Efter fredagens handel stängde priset för årets decemberkontrakt på 4,57 euro per ton koldioxid.

Källa: Montel.